

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ.

LLIBRERIA ESPANYOLA
DE
I. LOPEZ, EDITOR.
Carrer Ample, 26.
y Rambla del Mitj, 20.
BARCELONA.

Lo Noy de la Mare se deixarà véurer
cada setmana.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

BARCELONA, PORTAT Á CASA.

Trimestre 6 ralets.

FORA DE BARCELONA, FRANCH DE PORT.

Trimestre 6 ralets.

Un número suelto, 4 cuartos.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ,

Carrer Ample, 26. llibreria.

LO NOY DE LA MARE.

LO NOY, AUTOR DRAMATIC.

ADVERTENCIA.

Desitjós Lo Noy de la Mare de posar, encara que no siga mes que una palada de morté en lo edifici del naixent teatro català, ha combinat, lo dia del seu sant, lo següent argument que ofereix á tots los autors que sobre d' ell vulgan aixecar l' obelisch de sa futura gloria.

Acte primer.

Lo teatro representa la entrada d' una casa de pagés; perque tinga color local, que es lo que mes interessa en festas catalanas, hi haurá penjats en lo sostre panotxas, forchs d' alls y de sevas, tomaquets y algunas carbassas. Abaix en primer terme una taula de fusta blanca, ab un gran porró, dos banchs, una pastera y altras frioleras tant inútils com las expressadas.

Al aixecarse 'l teló sortirán Maria, nina de disset ó divuit anys, y Sinforosa, vella de setanta, deu mes, deu menos, la primera fent puntas, y la segona filant, ocupacions totas dugas molt catalanas.— Sinforosa dirá que fa fred y que han tingut mala anyada, y Maria, que està enamorada. En aixó surt Pep, graciós que serà molt aplaudit si l' autor té 'l bon gust de ferli dir castellanadas com: *estaba asentado en un se lo hace y otras de tant bon género, y si 'l presenta esgarrat,*

l' efecte es mes segú. *Pep* ve de buscar bolets y porta cargols y esplica al públic lo modo de ferlos á la patarrellada ab una expressió, un entusiasme y un colorido, que no podrá menos de arrebatar al auditori sobre tot quant diga:

Veurá allí com un fa crach,
veurá un altre que fa crech,
un de petit que fa crich,
un de molt gros que fa croch
y tots plegats que fan cruch.

Aquet personatje serà enterament inútil perque 'l públic lo comprengua, y cada tres paraulas, per ferlo mes tipich, dirá: «A mí 'm toca.»

En aquet punt surt lo pare del xicot de Maria y diu á aquesta que vol parlarli.

En la casa hi haurá un allotxat.

Lo pare diu á Maria que 'l seu noi es un bestia perque la estima; que ella li déu haver dat una mala cosa, que 'l desenganyi perque no li convé. Maria plora; surten á poch á poch Pere y 'l militar, que es home molt actiu, y tè lloch lo final del primer acte, que pót ser del modo següent:

PARE. Desditzada, desditzada
Ton amor lo matará.

MAR. (En un arrebat sublime de abnegació ben entesa.)

Mon amor dóna la vida.

PARE. (Ab solemnitat). Lo noy de tant estimar
Tè 'ls tifus.

MAR.

¡Verge del Carme! (*Cau en basca*).

MIL. (Al pare). Vostè es un gran animal.
Jo sò actiu.

PEP. Donchs á mí 'm toca.

MIL. Vaig á véurer 'l capellá. (*S' en va*).

PARE. (Anantsen). Ja he dat lo cop.

PEP. (Mirant á Maria). Me 'n alegro.
Maria al trobarse sola, torna en si, dóna una mirada de arrebatat orgull y diu ab tò result:

Dochs nos casarem demá.

Cau 'l teló, y comensan 'ls aplausos.

L' autor, dintre 'l quarto de la dama, enseja devant del mirall la manera com mes bè se saluda al públic desde las taulas.

Acte segon.

La mateixa decoració.— Es de nit.

Pep surt dient que vol fer sombras y posa un quadro sobre la taula, y entreté al públic ensenyantli las figures y recitant trossos de la comedia que vol representar. D' aixó s' en pót tréurer molt partit.

Sur lo *militar*, y diu que es molt actiu, y s' en va dintre.

Sur lo *xicot*, y diu que vol véurer á la *noya* y dóna dos cuartos á *Pep* perque lo avisi, y entre tant diu que s' ha curat 'ls tifus present aygna de malvas.

Sur la *noya*, y ve la gran escena d' amor, que convindrà que siga ben versificada, ben espressiva, y sobre tot típica com per exemple:

LO NOY DE LA MARE.

ELL. Nineta—la mes nineta
de las ninetas—del pla:
jo t' estimo—amoroseta,
com l' auzell—á l' aucelleta
quant la vol—enamorar.

ELLA. Jo t' estimo—jo t' estimo
com estima—l' rossinyol,
com estiman—las cuquetas
quant rosegan—una col.

Y seguit així l' estil campestre, que pre-
para la catàstrofe.

Surf Pep correns y diu: á mi 'm toca y
res mes perque entra 'l pare, que al véurer
junts als dos xicots, plé de rabia agafa 'l cuad-
ro de las sombras y pega cop á Pep de modo
que foradant lo paper li quedí lo cuadro po-
sat per golilla. Aixó entusiasmá al públich,
que aplaudirá, eridará al autor y dirá que
aixó es una nova pedra (espressió de moda)
tirada al teatro catalá.

Al sentir l' estrépit de la bofetada que 'l
pare dará á son fill, se presenta 'l militar, y
diu que es molt actiu y que té uns papers, que
la noya es filla d' un amich seu que li va re-
comenar al morir feya divuit anys, y que ell,
com es tant actiu, 's presenta á reclamarla.
Lo pare s' enterneix y permet que 's casi lo
seu fill, y tot s' arregla.

Aquet plan com 's veu, té grans situacions
y permet posarhi grans pensaments á manera
de perlas, encastats en lo diálech, com per
exemple:

La vida es com un mapa,
que representa 'l món.

O bè:

¿Qué 's lo dolor?
—Un corp que 'l cor 'ns pica.

Lo mateix que:

ELLA. L' amor es la esperansa
ELL. L' amor es un deliri.
ELLA. L' amor es la balansa.
que pesa 'ls mals y 'ls bons.

Y sobre tot lo gran pensament final, que
arrebatará al públich entusiasmantse fins á
plorar, serà 'l següent:

PEP. Donchs jo encara no he sopat.

SINF. Anèmi, que 's mitja nit.

PEP. (Al públich ab la major poca gracia
possible.)

Públich; si vosté es servit,
píqui així (Aplaudint) y li ferem plat.
Que contindrà en pocas paraulas la mora-
litat de la obra.

Com aquét argument té la circumstancia de
que tant pót servir per un drama com per
un sainete, tot hom pot aprofitarlo, sobre tot
perque admeteria una pila de titols, com per
exemple:

Cosas del mon—Lo que passa—Lo mas
dels enamorats—Tifus y amor—L' any del
ólera—Fa son y altres.

Resulta donchs, que no hi ha mes que ani-
marse, y entrar á la inmortalitat per eixa
porta que obra Lo Noy de la Mare.

LO NOY.

¡QUÁNTS NE DEIXÁ 'L REY HERODES!

¡Quánt guayo per Barcelona
Tanta ignoscencia, sens mida!
¡Rey Herodes, rey Herodes,
Ne vas deixar bona pila!

Pel carrer va una senyora
Ab bon gorro, plomas ricas
Que l' ayre fa manejar
Com lo que aquell cap té dintre.
Vestit llarrach, que als escombraries
Escombrá 'l carré estalvia;
Lo porta alsat del devant
Per ensenyantar... la botina.
Guants justets, bano de nácar,
Aguila ab gran pedrería;
Pentinada á la dernière
Y en sos llabis la sonrisa.
Se va casar sense dot
Per ser com son marit rica;
Lo marit guanya curt sou
Y se creu que ella l' estima...
¡Rey Herodes, rey Herodes,
Ne vas deixar bona pila!

En un palco del teatro
A una nena 'ls jóvens miran,
Blanca com un matonet,
Cabells negres com la tinta,
Abundants com lo poch pa
Y cargolats com barrinas;
En cada galta, una rosa
Sense branca y sense espina;
Sos llabis, com lo coral,
Son, rich teló, que cubrinte
Una hermosa dentadura,
Lluenta; com de pisa fina,
Tot sovint l' alsua suau
La encantadora sonrisa.
Y la rogor de las galtas,
Y aquella blancor tant rica.
Y la negrò dels cabells,
Dels llabis la color viva,
Sols soñ, en aquella nena,
Consum de perfumeria.
Los jóvens dihueu: ¡qué hermosa!
¡Qué celestial! ¡Qué divina!
¡Rey Herodes, rey Herodes,
Ne vas deixar bona pila!

Quant ne veig un que en negocis,
Que no són los seus, se fica,
Y que va escrutar sa caixa
Y, volent ser rich, s' arruina;
Quant veig molts que estànt fent l' os
Per una nena senzilla,
Que á tots, á tots correspon,
Puig sa senzilles li obliga;
Y 'l que per vestir ab luxo
Fins lo menjar s' escatima;
Y 'l que no entenen pilotia,
En lletras, tot ho critica:
I altre que va al teatro
Y perque sent xiular, xiula;
Y aquell que perque té quartos
A tothom ab desdeny mira;
Y 'l que 's creu que la fortuna
Li ha de venir d' una rifa,
Y en bitllets d' aquí y d' allà
Se gasta la que ell tenia.
Esclamo ab veu llàstimoso,
Dirigintloshi la vista:
¡Rey Herodes, rey Herodes,
Ne vas deixar bona pila!

L' ONCLE.

LAS MODAS.

DRAMA EN TRES ACTES Y EN CATALÁ FER DON
SERAFÍ PITARRA Y D. LLUIS PUIGDALE.

Tota la vida que sentim parlar contra 'l
luxo, desde que tenim us de rahó sentim de-
clamar contra las modas, y no obstant y aixó
en los pochs anys que fan que som en lo
món hem vist lo luxo aumentarse, la moda
exténdrer cada dia mes son imperi, ser cada
dia mes exigenta y mes capritxosa.

En lo púlpit, en los periódichs, en lo teatro
hem vist presentar exemples, dar rahons, ar-
guments incontrovertibles, tot lo que 's vul-
ga contra la moda; pero sempre hem vist que
en est assumpto tenian mes elocuencia los
aparadors del carrer de Fernando, que los
discursos mes sabis. Hi ha cosas que no te-
nen cura.

A combátrer, donchs, aquet mal incurable 's
dirigeix 'l drama estrenat últimament en l'
Odeon, y eserit ab lo títol de «Las Modas»
per D. Serafí Pitarra y D. Lluis Puigdale.

La intenció es bona, y es, á no duptarho,
un adelanto per lo naixent teatro catalá ense-
nyarli 'l camí del drama filosófich perque no
sia tant sols de simple entreteniment, sino que
al mateix temps que divetesqui, ensenyi algo,
corretgeixi las costums, que es lo que diuhen
que ha de fer lo teatro.

De est modo considerat lo drama «Las Mo-
das» es digne de aplauso, y per mes que no
sia una cosa acabada, es una obra bona.

Ja sabem que alguns hi trobarán defectes, ja
sabem que podrán dirnos que 'l drama está ins-
pirat en una obra francesa representada fa poch
ab molt aplauso, que té de ella algunas remi-
niscencias, cosa que 'ls autors ja confessan; que
'l sonanament, la clau, per dirlo així, del ar-
gument es poch verosímil; que 'l caràcter de
la noya es un llunar, que Ramona pre-
dicta massa y que mes sembla un missio-
nista que una senyora de sa casa y algunas
altras cosetas per l' estil; pero aixó, que no
es del tot cert, serian circumstancies petitas
al costat de las grans bellesas que conté 'l
drama; al costat de tot lo primer acte que
marxa natural y ab gran veritat, de la escena
quarta del segon acte y la octava del tercer y
de otras situacions igualment notables, que
no volem detallar per no privar als nostres
lectors del gust, de la sorpresa quant anirán
á véurer 'l drama, y de la idea moral que
presenta y apoya ab valentia contribuint á
darli forsa l' acció y las bonas y elevadas
observacions que posa l' autor en boca dels
personatges.

Si 'l van á véurer, ne quedarán contents.

Repetim, donlies, que «Las Modas» són un
bon drama, que dònau una gran importància al
teatro catalá, y que 'l públich al applaudirlo
no fa mes que justicia y que 'ls autors poden
estar joyosos de sa obra.

En quant á la execució, tols 'ls actors fe-
ien lo possible per quedar bè, y tots foren
applaudits ab molta justicia.

UN PARENT NOU.

Lo Noy posant la llufa al any, que ja té un peu al calaix.

Dibuixos que lo Noy envia à la Exposició de París.

LO NOY DE LA MARE.

FÀBULA DEL NOY.

En Pau, perque estimava á la María,
Va morir de repente l' altre dia;
Y en Pep, perque va pèndrer la ruá,
Va morí en pocas horas l' endemá.
Aixó proba ben clar, pio lector,
Que tant pót una purga com l' amor.

LO MESTRE.

RESTAURACIONS IGNOSCENTAS.

De lo que 'm vaig á ocupar aquí no me n' voldria
ocupar, pero ho tinc de fer, ja que la *Comissió de mo-*
numents sembla que no hi vol posà ma.

Vaig véurer que l'*diari de Barcelona* se las havia de
si l' altar del Santíssim Sagrament estava restaurat de
una manera pésima y dugui al didot que m' acompañés
á la Catedral per véurho y en efecte, vaig quedar con-
vensut de la rahó ab que 's queixava aquell periódich.

¡Mare de Déu, quin altar! No hi ha pas cap dupte que
las criatures que l' veigen dirán: ¡qué es bonich! pero
tampoch n' hi ha cap de que las personas un xich afi-
cionadas al art esclamaren: ¡quin mal gust!

Y no 's pensin que l' que ho va dirigir, que es l'
encarregat de restaurar la Catedral, va posar en un co-
municat que l' fallo de la posteritat es lo que espera.
¡Vol dir que d' aquí á la posteritat no hi haurá un' àni-
ma caritativa que fassi desfer lo fet?

Pot ser se 'm dirà que jo no ho sabria fer alló, pero
contestaré que, seguit aquesta llògica, podian posar
allí un embà y dir que era una cosa magnifica, perque
o, per ferlo, no sabria per qui cap posarmi.

Anem al assumpt.

Jo sò del parer que en tots los monuments es prefe-
rible conservar à restaurar. Cuidis bù la cosa, conservis
en los menors detalls, y la restauració vindrà quan-
vinga. Lo primer es lo primer. Pero s' ha volgut com-
pletar l' altar de sant Olaguer, y al menys s' hagués
fet com se debia.

No volem ser rigoristas; donat lo basament que per-
teneix á una altra època, encara que la iglesia siga gó-
tica, admetem que l' altar no ho siga. Sens anar mes
lluny, en la mateixa Catedral tenim l' orga, que sense
ser górica no pert ab ella l' *unitat* l' edifici. Euhoraboa-
na que lo que s' hagia de fer nou segueixia l' estil do-
minant en la iglesia, pero may desfer lo que en ella hi
hagia d' altres èpocas, si pel mal gust no ho es mere-
xedor.

La base del altar que 'ns ocupa no es górica pero
es una cosa bona y d' una severitat tal, que no pot
despegarse mes de ella la restauració feta. ¡Quina di-
ferència mes colossal!

Aquells màrbrics xillons, aquells gerros blanxs,
aquella abundància de daurat, lligan tant ab l' obra
antigua com dos galls en un galliner. Lo qui no ho
veigi ja se 'n pót anar al costat á pregar a Sta. Llucia.

Voldriam poder disposar de mes espay per parlar
d' això, pero no podem perque també volem dir algu-
na cosa sobre la restauració de Sant Jaume, encara
que en assumptos tant serios nos tractin de *nens*, puig
en boca d' aquests mòltas vegadas es ahont se troba
la veritat mes sincera.

La restauració de Sant Jaume es dirigida pel mateix
de la del altar de Sant Olaguer. Véurer Sant Jaume y ve-
nirnos á la memoria l' cuento aquell d' un que, tenint
tots los materials per fer una bona crema los tirà junts
á bullir resultàntli una cosa dolentissima va ser tot hú.

Aquí l' director no tenia res que l' subjectés, y ha
disposat de tots les elements gótics; pero 'ls ha amal-
gamat de tal manera col·locant dosalet per aquí piñá-
cul per allà, cresteria dalt y altra baix, que resulta lo
del de la crema.

¿No hauria obtingut un resultat millor sense tant
farrech de treball? Sens dupte que sí.

Parlarem un altre dia del altar major, ja que enca-
ra no està destapat.

Ara, 'ns creiem en lo deber de reclamar l' atenció
de la Comissió de monuments. Mirin que 'ls altars no
són com la fatxada del Liceo que, gràcias á la intem-
perie, va cayent á trossos, allò es mes durader, dirigéi-
xinthi la vista.

Procurin al mateix temps que 's conservian en mi-
llor estat los retaules dels claustros de la Catedral, que
no 's descuidi la fatxada antiga de casa la Ciutat y
altres coses que 'ns portan á la memoria lo sagrat re-
cort de nostres avis y ns alentran l' amor patri. Si això
fa la Comissió citada, cumplirà perfectament sa missió,
los estrangers no 'ns avergonyirán, Barcelona li esterà
reconeguda y la posteritat tendrà qué agrahirli.

Lo Noy.

EPÍGRAMAS.

—¡Estich d' alló mes content!

—M' han dit que l' meu drama es bo.

—¿Y qui t' ho ha dit?

—En Melció!

—¿Y vols dir que es tant dolent?

Si bù fa molt temps que 'ts viuda
Conservas rigorós dól,
Y per això diu la gent
Que posas papé al balcó.

Era l' divendres passat.

—¿No es cert que avuy fa fret, senyor
Mateu?

—Ca, contestà aquest abrigantse y tremo-
lant, ¿qué 'm vol enganyar? Ja sè que avuy
són los Ignoscents, ja.

* * *

Lo dia d' Ignoscents va tenir lloch la següent
escena en un dels jugats d'un poble de aquí
á la vora:

Lo jutge: —Es vosté l' autor de l' robo co-
més la nit del 30 de febrer de l' any vinent?

Lo reo: No, senyor, l' hijuro que soch igno-
scents...

Jutge: Bueno, donchs vaigi en nom de Déu
y que las logri felissas.

* * *

Senyor Gil: ¿cóm es que en *Las Modas* pòr-
tan trajes tant luxosos?

—Home: perque l' drama es contra l' luxo
... *Similia similibus, curantur.*

* * *

—¿Qué li sembla l' escudella, senyor Pepet?

—Dolsa; porti l' salér.

—¿Y á vosté, senyor Joanet?

—A mí, salada; porti la sucrera.

* * *

Los que anavan pel deserí ab Moisés no te-
nian que pensar en lo gasto de roba, ni en lo
del menjar, ni en lo de diversions. Nosaltres
també, ara, no tindrem que pensarhi, perque
tot lo que gastem se 'ns retornará, y encara
guanyantli, por la societat *Reproductora del
consumo*. ¡Qui havia de contar que tornessem
á aquells temps!

* * *

Un pagés, que va anar als Estats Units, s'
estava mirant ab molt interès una colla de ne-

gres que recullian cotó. Un senyor que l' accom-
panyava li digué:

—¡Home, sembla que os xocan molt aquets
negres!

—¡No me 'n parli! contestà l' pagés. ¡No
'm sè avenir que uns hòmens ab las mans tant
negres, deixen lo cotó tant blanch!

COSAS QUE EN LO TEATRO SE APLAUDEIXEN SEMPRE.

Dir castellanadas.

Cáurer de cul la dama.

Matar lo galan al traidor.

Cantar, desafinant, lo graciós.

Comensar lo bolero avans de temps.

Passar un gat per la escena.

Anunciar que lo tenor està indisposat.

Retirar los mobles los comparsas que fan de
criats.

Apagar los llums pera ensenyar la llanter-
na mágica.

Y otras pocas.

* * *
Cent plassas de toros diuhan que hi ha dintre Espanya!

Jo, creyent que 'n sobran algunas, ne rebai-
xaria lo cent per cent.

* * *
Vaja, senyor Andreu, li va dir á un home
molt amant de sos fills un batxiller. Això d'
anar per tot ab los noys, no sè qué fa.

—Fa bon pare.

Sol-lució á las xaradetas del número anterior.

I. Pas-cua. II. Na-dal.

Sol-lució al geroglific.

Las cosas de palacio, van despacio.

XARADETAS.

I.

La primera salta;
La segona balla.
Té tot la canalla,
Un en cada galta.

II.

La primera es fredolica,
Y la segona es calenta.
Lo tot, com l' altra xaradá,
Es una cosa ignoscenta.

En lo próxim número donarem las solu-
cions.

E. R.—Ignocent Lopez.

Barcelona 1866.—Imprenta de Narcís Ramirez y Companyia,
passatje de Escudellers, número 4.